

Vec C-563/21 PPU

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

14. september 2021

Vnútroštátny súd:

Rechtbank Amsterdam

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

14. september 2021

Žalobca:

Openbaar Ministerie

Žalovaný:

Y

PRACOVNÝ DOKUMENT

C-563/21 PPU – 1

RECHTBANK AMSTERDAM

INTERNATIONALE RECHTSHULPKAMER

**(Súd v Amsterdame, komora pre medzinárodnú súdnu spoluprácu,
Holandsko)**

[*omissis*]

Dátum vyhlásenia: 14. september 2021

MEDZITÝMNY ROZSUDOK

o obžalobe, ktorú podal officier van justitie (prokurátor, Holandsko) na rechtbank Amsterdam (súd v Amsterdame) podľa § 23 Overleveringswet (zákon o odovzdávaní osôb, ďalej len „OLW“). Táto obžaloba bola podaná 30. júna 2021 a týka sa najmä výkonu európskeho zatykača (ďalej len „EZ“).

Tento EZ bol vydaný 7. apríla 2020* zo strany Sąd Okręgowy w Zielonej Górze [Okresný súd v Zielonej Górze, Poľsko], na účely zadržania a odovzdania:

Y

[*omissis*]

bez bydliska a trvalého pobytu v Holandsku,

[*omissis*] vo väzbe vo väzenskom zariadení v Alphen aan den Rijn [*omissis*]

ďalej len „vyžiadaná osoba“.

1. Konanie

[*omissis*] [priebeh vnútroštátneho konania]

2. Návrh na začatie prejudiciálneho konania

2.1 Uplatniteľné právo

Právo Únie

* Ndt: ide pravdepodobne o 7. apríl 2021.

I. Charta základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“)

Článok 47 prvý a druhý odsek, článok 51 prvý odsek a článok 52 tretí odsek Charty stanovujú:

Článok 47

Právo na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces

Každý, koho práva a slobody zaručené právom Únie sú porušené, má za podmienok ustanovených v tomto článku právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom.

Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Každý musí mať možnosť poradiť sa, obhajovať sa a nechať sa zastupovať.

Článok 51

Rozsah pôsobnosti

1. Ustanovenia tejto charty sú pri dodržaní zásady subsidiarity určené pre inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie, a tiež pre členské štáty výlučne vtedy, ak vykonávajú právo Únie. V dôsledku toho rešpektujú práva, dodržiavajú zásady a podporujú ich uplatňovanie v súlade so svojimi príslušnými právomocami a pri zachovaní obmedzení právomocí Únie, ktoré boli na ňu prenesené zmluvami.

Článok 52

Rozsah a výklad práv a zásad

...

3. V rozsahu, v akom táto charta obsahuje práva, ktoré zodpovedajú právam zaručeným v Európskom dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd, zmysel a rozsah týchto práv je rovnaký ako zmysel a rozsah práv ustanovených v uvedenom dohovore. Toto ustanovenie nebráni tomu, aby právo Únie priznávalo širší rozsah ochrany týchto práv.

II. Rámcové rozhodnutie Rady z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (2002/584/SVV) (ďalej len „rámcové rozhodnutie 2002/584/SVV“) (Ú. v. ES L 190, 2002, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 34), zmenené rámcovým rozhodnutím 2009/299/SVV (Ú. v. EÚ L 81, 2009, s. 24).

Článok 1 ods. 3 a článok 15 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV stanovujú:

Článok 1

Definícia európskeho zatykača a povinnosť vykonať ho

...

3. Toto rámcové rozhodnutie nebude meniť povinnosť rešpektovať základné práva a základné právne princípy zakotvené v článku 6 Zmluvy o Európskej únii.

Článok 15

Rozhodnutie o odovzdaní

1. Vykonávajúci súdny orgán rozhodne v lehotách a za podmienok definovaných v tomto rámcovom rozhodnutí o tom, či osobu odovzdá.

Holandské právo

III. Zákon o odovzdávaní osôb (OLW)

OLW (zákon z 29. apríla 2004, Stb. 2004, 195), nedávno zmenený zákonom zo 17. marca 2021, (Stb. 2021, 155) vykonáva rámcové rozhodnutie 2002/584/SVV. V rozsahu, v akom sú relevantné, § 1 úvodná veta a písm. g), § 11 ods. 1, § 26 ods. 1 a § 28 ods. 1 až 3 OLW stanovujú:

§ 1

Na účely tohto zákona:

...

g. súd: znamená súd prvého stupňa v Amsterdame;

...

§ 11

1. Európsky zatykač nebude vykonaný v prípade, keď podľa súdu existujú závažné a preukázané dôvody domnievať sa, že vyžiadaná osoba bude po odovzdaní vystavená skutočnému riziku porušenia jej základných práv zaručených Chartou základných práv Európskej únie.

§ 26

1. Súd preskúma... možnosť odovzdania osoby...

§ 28

1. Súd rozhodne o odovzdaní najneskôr do štrnástich dní od skončenia súdneho vyšetrovania. Rozsudok musí byť odôvodnený.
2. Pokiaľ súd rozhodne... že nemôže dať súhlas s odovzdaním osoby... prislúcha mu odmietnuť toto odovzдание vo svojom rozhodnutí.
3. V iných prípadoch než sú prípady stanovené v odseku 2 súd svojím rozsudkom povolí odovzдание, okrem prípadu, keď sa domnieva, že európsky zatykač nemôže byť vykonaný podľa § 11 ods. 1... .

2.2 Dôvody

- 1 Vyžiadaná osoba je poľským štátnym príslušníkom. Poľské súdne orgány vydali voči nej šesť EZ. Ide o dva EZ vydané na účely výkonu trestov odňatia slobody a štyri ďalšie EZ vydané na účely trestného stíhania. Rechtbank Amsterdam (súd v Amsterdame) má rozhodnúť o výkone týchto EZ. Dotknutá osoba nesúhlasila so svojím odovzdaním do Poľska.
- 2 Vec, v ktorej súd položil Súdnemu dvoru prejudiciálne otázky, sa týka EZ vydaného 7. apríla 2020* na účely trestného stíhania a zakladá sa na skutočnosti, že vyžiadaná osoba je podozrivá zo spáchania podvodu. Ostatné EZ vydané na účely trestného stíhania odkazujú na množstvo rovnakých podozrení.
- 3 Rechtbank (súd) nevidí žiaden dôvod, ktorý by bránil odovzdaniu vyžiadanej osoby, s výnimkou problému, ktorého sa týkajú prejudiciálne otázky.
- 4 Rechtbank (súd) konštatoval existenciu systémových alebo všeobecných nedostatkov od jesene 2017, pokiaľ ide o nezávislosť súdnej moci v členskom štáte, ktorý vydal EZ, ktoré teda existovali už v čase vydania predmetného EZ, ktoré stále trvajú a ktoré sa postupne zhoršovali od jesene 2017. Z dôvodu týchto nedostatkov existuje všeobecne v členskom štáte, ktorý vydal EZ, skutočné riziko porušenia základného práva na spravodlivý proces, zaručeného článkom 47 druhým odsekom Charty, a síce skutočné riziko porušenia práva na nezávislý súd.
- 5 Tieto systémové alebo všeobecné nedostatky majú tiež (čiastočne) vplyv na základné právo na prístup k súdu zriadenému zákonom, ktoré je zaručené článkom 47 druhým odsekom Charty. Nedostatky vyplývajú zo zákona z 8. decembra 2017, ktorý nadobudol účinnosť 17. januára 2018, týkajúceho sa stanoviska Krajowa Rada Sądownictwa (Štátna súdna rada, Poľsko, ďalej len „KRS“) a jej úlohy pri menovaní členov poľskej súdnej moci¹. Sąd Najwyższy (Najvyšší súd, Poľsko, ďalej len „SN“) vo svojom uznesení z 23. januára 2020 vo veci BSA I-4110-1/20

* Ndt: ide pravdepodobne o 7. apríl 2021.

¹ Ustawa z dnia 8 grudnia 2017 o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (zákon z 8. decembra 2017, ktorým sa mení zákon o Štátnej súdnej rade a niektoré ďalšie zákony).

konštatoval, že podľa právnej úpravy, ktorá nadobudla účinnosť v roku 2018, KRS nebola nezávislým orgánom, ale priamo podliehala politickým orgánom a že tento nedostatok nezávislosti² viedol k nedostatkom v postupe menovania sudcov. Pokiaľ ide o iné súdy než SN, v uznesení sa uvádzalo, že rozhodovacie zloženie súdu nebolo riadne vytvorené v zmysle poľského trestného poriadku, keď zahŕňa osobu menovanú za sudcu na návrh KRS v súlade s právnou úpravou, ktorá nadobudla účinnosť v roku 2018, v rozsahu, v akom nedostatok týkajúci sa postupu menovania vedie za okolností prejednávanej veci k porušeniu záruk nezávislosti a nestrannosti v zmysle poľskej ústavy, článku 47 Charty a článku 6 EDĽP. Tento záver sa neuplatňuje na rozsudky vydané pred dátumom uznesenia, ani na tie, ktoré majú byť vydané v konaniach, ktoré už prebiehali pred rozhodovacím zložením k tomuto dátumu³.

Rechtbank (súd) sa dozvedel o zozname z 25. januára 2020 obsahujúcom mená 384 sudcov, ktorí boli menovaní na návrh KRS podľa právnej úpravy účinnej v roku 2018⁴, v rámci rozhodovania o inej veci týkajúcej sa EZ. Je možné, že počet týchto nominácií sa v priebehu času zvýšil.

Existuje teda skutočné riziko, že vyžiadaná osoba odovzdaná do Poľska na účely trestných stíhaní čelila v rámci trestného konania jednému alebo viacerým sudcom menovaným na návrh KRS podľa právnej úpravy, ktorá nadobudla účinnosť v roku 2018.

- 6 Vyžiadaná osoba, ktorej odovzdanie do Poľska je požadované na účely trestných stíhaní, však nemôže v rámci postupu odovzdania spresniť, ktorí sudcovia preskúmajú jej vec po jej odovzdaní do členského štátu, ktorý vydal EZ, pretože v Poľsku sú veci pridelené sudcom jednotlivých súdov náhodne. Takáto vyžiadaná osoba teda nemá možnosť konkrétne poukázať na nezrovnalosti počas menovania jedného alebo viacerých sudcov. Okrem toho, vyžiadaná osoba nemôže po jej odovzdaní do Poľska účinne namietať platnosť vymenovania sudcu alebo zákonnosť výkonu jeho súdnych funkcií. Podľa právnej úpravy, ktorá

² Pozri rozsudok z 15. júla 2021, Komisia/Poľsko (Disciplinárny režim týkajúci sa sudcov), C-791/19, EU:C:2021:596, bod 108 („Treba však konštatovať, že skutočnosti zdôraznené v bodoch 104 až 107 tohto rozsudku môžu vyvolať legitímne pochybnosti pokiaľ ide o nezávislosť KRS a jej úlohu v postupe vymenovania, ktorý viedol k vymenovaniu členov disciplinárnej komory“) a bod 110 („Tieto skutočnosti posudzované v rámci celkovej analýzy zahŕňajúcej významnú úlohu, ktorú zohráva KRS pri menovaní členov disciplinárnej komory, teda ako vyplýva z bodu 108 tohto rozsudku orgán, ktorého nezávislosť od politickej moci je predmetom pochybností, ...“).

³ Anglický preklad tohto uznesenia je k dispozícii na internetovej stránke SN: http://www.sn.pl/aktualnosci/SiteAssets/Lists/Wydarzenia/AllItems/BSA%20I-4110-1_20_English.pdf.

⁴ Zdroj: <https://oko.press/lista-dla-obywateli-384-sedziow-zarekomendowanych-przez-neo-kr/> Bron :

nadobudla účinnosť 14. februára 2020⁵, poľské sudy nemôžu preskúmať takýto prostriedok obrany⁶.

7 Rechtbank (súd) však nemôže z úvah uvedených v bodoch 5 a 6 vyššie automaticky vyvodit', že v prípade odovzdania osoby členskému štátu, ktorý vydal EZ, existuje skutočné riziko (všeobecné alebo individuálne) porušenia práva na súd vopred zriadený zákonom, prinajmenšom z dôvodu, že nie je jasné, aké kritérium treba zohľadniť na účely posúdenia existencie rizika porušenia tohto práva. V tejto súvislosti je tiež relevantné uviesť, že Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) sa domnieva, že hoci je právo na súd, ktorý bol vopred zriadený zákonom zaručené článkom 6 EDLP „samostatným“ právom, je veľmi úzko spojené so zárukami nezávislosti a nestrannosti. Na účely určenia, či nezrovnalosti pri menovaní sudcu predstavujú porušenie tohto práva, ESLP uplatňuje trojité retrospektívne kritérium⁷. Nie je jasné, či toto kritérium musí byť uplatnené aj v nadnárodnom kontexte rozhodnutia o odovzdaní na účely trestných stíhaní, ktoré zo svojej podstaty predpokladá výhľadové kritérium.

8 Predchádzajúce úvahy vznášajú nasledujúce otázky:

- Uplatňuje sa „preskúmanie v dvoch etapách“ založené na rozsudkoch Minister for Justice and Equality (Nedostatky súdneho systému)⁸ (tiež nazývaný „LM“) a Openbaar Ministerie (Nezávislosť súdneho orgánu vydávajúceho zatykač)⁹ (tiež nazývaný „L a P“), ktoré sa týka posúdenia rizika porušenia práva na nezávislý súd v prípade odovzdania osoby, pri posúdení otázky, či v prípade tohto odovzdania došlo k porušeniu práva na súd zriadený zákonom?
- v prípade kladnej odpovede, ako treba následne uplatňovať dve „etapy“ tohto preskúmania, vzhľadom tiež na zistenia, že vyžiadaná osoba nemôže v rámci postupu odovzdávania zistiť, ktorí sudcovia preskúmajú jej vec v Poľsku a že v každom prípade nebude mať v Poľsku žiaden účinný

⁵ Zmeny právnej úpravy týkajúcej sa súdnej moci, medzi ktorými zákon o systéme všeobecných súdov, zákon o Najvyššom súde a zákon o Národnej sudcovskej rade [Ustawa z 14 lutego 2020 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (zákon zo 14. februára 2020 o zmene zákona o systéme všeobecných súdov, zákona o Najvyššom súde a niektorých iných zákonov)].

⁶ Článok 26 ods. 3.

⁷ Rozsudok ESLP (veľká komora) z 1. decembra 2020, Guðmundur Andri Ástráðsson v. Island, (CE:ECHR:2020:1201JUD002637418 §§ 243 až 252) a z 22. júla 2021, Reczkowicz v. Poľsko (CE:ECHR:2021:0722JUD004344719, §§ 221 až 224).

⁸ Rozsudok z 25. júla 2018, Minister for Justice and Equality (Nedostatky súdneho systému) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586).

⁹ Rozsudok zo 17. decembra 2020, Openbaar Ministerie (Nezávislosť súdneho orgánu vydávajúceho zatykač) (C-354/20 PPU a C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033).

prostriedok nápravy proti prípadnému porušeniu práva na súd, ktorý bol vopred zriadený zákonom?

- v prípade zápornej odpovede, aké kritérium by bolo vhodné uplatniť v prípade, keď vyžiadaná osoba nemôže v rámci postupu odovzdávania zistiť, ktorí sudcovia preskúmajú jej vec v Poľsku a v každom prípade, keď v Poľsku nebude mať žiaden účinný prostriedok nápravy proti prípadnému porušeniu práva na súd zriadený zákonom?
- 9 Supreme Court of Ireland (Najvyšší súd, Írsko) podal návrh na začatie prejudiciálneho konania rozhodnutím z 30. júla 2021. Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý bol Súdnemu dvoru doručený 3. augusta 2021, je na Súdnom dvore zaregistrovaný pod číslom veci C-480/21 (Minister for Justice and Equality). Rechtbank (súd) chápe rozhodnutie vnútroštátneho súdu v tejto veci v tom zmysle, že aj írsky súd chce riešiť podstatu otázok uvedených v bode 8. Predovšetkým prvú otázku položenú írskym súdom chápe v tom zmysle, že sa týka uplatniteľnosti „preskúmania v dvoch etapách“, uvedeného v rozsudkoch z 25. júla 2018, Minister for Justice and Equality (Nedostatky súdneho systému) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586) a zo 17. decembra 2020, Openbaar Ministerie (Nezávislosť súdneho orgánu vydávajúceho zatykač) (C-354/20 PPU a C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033), na preskúmanie smerujúce k určeniu, či existuje riziko porušenia práva na súd zriadený zákonom.
  - 10 Rechtbank (súd) súhlasí so stanoviskom Supreme Court (Najvyšší súd), podľa ktorého odpoveď na tieto otázky nie je „acte clair“ a ani priamo nevyplýva zo skoršej judikatúry Súdného dvora.
  - 11 Rechtbank (súd) sa rovnako ako Supreme Court (Najvyšší súd) domnieva, že na prejudiciálnu otázku treba dať rýchlu odpoveď. V Holandsku, ako aj v Írsku¹⁰, tvoria EZ vydané poľskými súdnymi orgánmi veľkú časť pracovného vytťaženia vykonávajúcich súdnych orgánov¹¹. Na rozdiel od írskych vecí predložených Súdnemu dvoru, osoba dotknutá v prejednávanej veci sa nachádza vo vydávacej väzbe v očakávaní rozhodnutia o odovzdaní. Rechtbank (súd) sa preto pripojí k otázkam, ktoré položil Supreme Court (Najvyšší súd) a požiada o prejednanie návrhu v naliehavom prejudiciálnom konaní.

¹⁰ Pozri bod 18 písm. e) rozhodnutia írkeho súdu: „Vzhľadom na to, že EZ vydané Poľskom predstavujú trochu menej než polovicu EZ vykonávaných ročne Írskom, malo by to významný vplyv na fungovanie rámcového rozhodnutia v Írsku“.

¹¹ Podľa najnovších štatistík, ktoré sú k dispozícii, a síce tých z roku 2019, Holandsko v danom roku obdržalo 1077 EZ. Spomedzi nich 379 EZ pochádzalo z Poľska. Zdroj: Openbaar Ministerie, Internationaal Rechtshulpcentrum Amsterdam (Prokuratúra, Medzinárodné centrum vzájomnej súdnej pomoci, Amsterdam, Holandsko), Výročná správa o európskom zatykači z r. 2019, s. 9.

- 12 Vzhľadom na úvahy uvedené v bode 8 vyššie súd položí Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky¹²:

[omissis] [pozri časť 4]

2.3 Žiadosť o prejednanie návrhu v naliehavom prejudiciálnom konaní

- 13 Rechtbank (súd) žiada Súdny dvor o prejednanie tohto prejudiciálneho návrhu v rámci naliehavého konania stanoveného v článku 267 štvrtom odseku ZFEÚ a v článku 107 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.
- 14 Prejudiciálne otázky sa týkajú oblasti upravenej v Hlave V tretej časti ZFEÚ. Vyžiadaná osoba je v súčasnosti vo vydávacej väzbe v Holandsku na základe EZ vydaného na účely výkonu trestu odňatia slobody, až do vydania rozhodnutia o odovzdaní (pozri body 1 a 2 vyššie). Z hľadiska hospodárnosti konania je vhodné zaoberať sa všetkými šiestimi EZ a rozhodnúť o nich spoločne. Rechtbank (súd) nemôže prijať toto rozhodnutie dovtedy, kým Súdny dvor neodpovie na prejudiciálne otázky. Rýchla odpoveď Súdneho dvora na prejudiciálne otázky bude mať teda priamy a rozhodujúci vplyv na dĺžku vydávacej väzby dotknutej osoby.

3. Návrh

Treba preto opätovne prejednať vec na účely predloženia prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru.

4. Rozhodnutie

Žiada Súdny dvor Európskej únie, aby odpovedal na tieto prejudiciálne otázky:

1. Je potrebné uplatniť kritérium uvedené v rozsudku z 25. júla 2018, Minister for Justice and Equality (Nedostatky súdneho systému) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586) a potvrdené rozsudkom zo 17. decembra 2020, Openbaar Ministerie (Nezávislosť súdneho orgánu vydávajúceho zatykač) (C-354/20 PPU a C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033), ak existuje skutočné riziko, že o dotknutej osobe bude rozhodovať súd, ktorý nebol vopred zriadený zákonom?
2. Je potrebné uplatniť kritérium uvedené v rozsudku z 25. júla 2018, Minister for Justice and Equality (Nedostatky súdneho systému) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586) a potvrdené rozsudkom zo 17. decembra 2020,

¹² Rechtbank (súd) sám preložil otázky, ktoré položil Supreme Court (Najvyšší súd), do holandského jazyka a pokiaľ ide o prvú otázku, nahradil slová „žalobcovia“ slovom „dotknutá osoba“.

Openbaar Ministerie (Nezávislosť súdneho orgánu vydávajúceho zatykač) (C-354/20 PPU a C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033), ak vyžiadaná osoba, ktorá chce napadnúť svoje odovzdanie, nemôže splniť toto kritérium z dôvodu, že v danom okamihu nie je možné stanoviť zloženie súdov, pred ktorými bude súdená, z dôvodu spôsobu náhodného pridelovania vecí?

3. Má absencia účinného prostriedku nápravy na účely spochybnenia platnosti vymenovania sudcov v Poľsku, za okolností, keď je zrejmé, že vyžiadaná osoba nevie v danom okamihu stanoviť, že súdy, pred ktorými bude súdená, budú zložené zo sudcov, ktorí nie sú platne vymenovaní, za následok porušenie podstaty práva na spravodlivý proces, ktoré vyžaduje, aby vykonávajúci členský štát odmietol odovzdanie vyžiadanej osoby?

[omissis] [záverečná formulácia a podpisy]